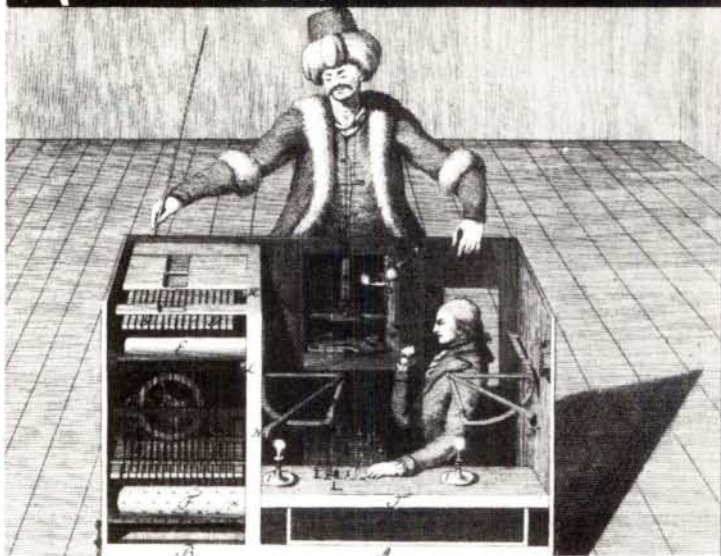

Una "ciència oberta"

4 (268/Volum 3/maig 1983

Tots comencem a ser conscients que dins la cultura i la civilització del nostre temps els significants científics són cada dia més presents i, alhora, vinculats a canvis que s'operen dins la nostra vida quotidiana.

Malgrat això, cal preguntar-se si s'ha deixat ja enrera aquella concepció una mica constreta de la cultura que ha fet, històricament, que molts intel·lectuals s'escandalitzessin de la ignorància literària i artística dels científics i, alhora, que molts científics s'exclamessin davant la incultura d'uns pensadors que són incapaçs d'enunciar el segon principi de la termodinàmica o d'explicar la importància de l'ADN, descobert ara fa uns trenta anys.

Molt ens temem que el clàssic enfrontament entre les anomenades "dues cultures", a les quals ens referíem, sigui encara força vigent dins el nostre món cultural. El fet és que, per molta gent, la ciència i les seves creacions tecnològiques són encara font permanent de desconfiances generalitzades. Evidentment, tots sabem que els poders creats per la recerca científica poden escapar als mateixos científics. Però el que més aviat sembla que hi ha al darrera d'aquest sentiment de desconfiança envers la ciència és, en el fons, un rebuig a les conseqüències culturals que es deriven dels avenços de la física, de la biologia o d'altres ciències d'avantguarda. ¿No serà aquest fet —ens preguntem— en el qual rau bona part de

la contínua referència que es fa del concepte de *crisi* i, més concretament, de *crisi cultural*?

Hi ha moltes dades que condueixen a una resposta afirmativa perquè, com dèiem al principi, és cada dia més freqüent la presència de la ciència dins el fet cultural. Aquest fenomen és ben visible en el camp universitari i en el sector que podríem anomenar de la "producció científica". Un diàleg com el que oferíem al n.º 26 de (ciència) entre l'astrofísic Hubert Reeves i el sociòleg Edgar Morin simbolitza força bé el que volem dir.

Però és en el camp de la *difusió de la ciència*, que va des de l'ensenyament en si mateix fins als mitjans de comunicació, on d'un temps ençà es fa més patent la presència dels significants científics que colpeixen, pensem que positivament, els ciutadans pel fet que incideixen de ple en el *canvi cultural* i de *civilització* que vivim plenament com a resultat de les ininterrompudes "revolucions científiques" d'aquests darrers decennis.

En aquestes condicions cal ser plenament conscients de la necessitat de multiplicar els espais de difusió i popularització de la ciència, per posar la ciència en mans del ciutadà. Aquesta és, sens dubte, des del seu naixement, la fita essencial de noves institucions com el Museu de la Ciència de Barcelona i de publicacions com la revista (ciència).

Catalunya és un país prou petit i Barcelona una ciutat no pas tan gran com sembla perquè aquestes dues plataformes de difusió de la ciència no cerquessin formes de col·laboració i d'acció conjuntes. Per aquesta raó s'ha iniciat una nova experiència sota la forma d'un projecte comú, anomenat "ciència oberta", organitzat conjuntament pel Museu de la Ciència i la nostra revista. Es tracta de crear un *forum* estable i permanent d'informació i debat sobre temes científics d'actualitat.

"Ciència oberta" oferirà setmanalment la seva tribuna a un o més científics que ens parlaran, en diàleg obert, de les qüestions més candents de la recerca i el seu impacte al món d'avui. Tots hi sou convidats.